

ДАВЛАТНИНГ ТҮРТИНЧИ УСТУНИ

Сени танидим, азиз ўқувчи, билагонлигинга амин бўлдим. Чунки, «Тонг юлдузи»нинг 1-сонидан эълон қилинган Давлат Мадҳиясини қарийб ёддан хиргойи қилиб ўқидинг. Иккинчи сондаги Байроқ ва Герб суратларига фахр билан тикилдинг. Давлатни давлат қилиб турган ана шу устунлардан кўнглинг гурурга тўлди. Мен эса тўртинчи устун — ПУЛ бўламан. Шилдирашимни қара, асл қоғозданман. Бир сўмлик, 3 сўмлик, 25 сўмлик, 50 сўмлик, 100 сўмлик қийматларга эгаман. Яна тангаларим ҳам бор, 1 тийин, 2 тийин, 3 тийин, 5 тийин, 10 тийин, 15 тийин, 50 тийин. Бир қарасанг йириклашиб, бир қарасанг майдаллашиб кетишимга ҳайрон бўлма. Чунки мен аниқ ҳисоб-китобни яхши кўраман. Бировда бировнинг бир тийиниям қолиб кетишини хоҳламайман. Дарров қарзини узсин, қайтимини берсин, дейман. Мақтанчоқ экан демагину, ўз пулисиз мана мен деган давлатнинг ишлари ҳам юришмайди.

Ер очган деҳқон, сув излаб қолгандек, мустақил бўлган ҳар бир давлат ҳам ўз пули ҳақида уйлаб қолади. Сув деганимга ҳайрон бўлма. Мен ҳам сувга ўхшаброқ кетаман. Сув ариқларда оқади. Мен бўлсам — одамларнинг ҳовучида оқаман. Сув оқмай қолса, айниб қолади, мен ҳам сандиқларга тушиб қолсам, кучимни,

қимматимни йўқотаман. Билсанг, ҳамма одам мени бирдек яхши кўради. Нега десанг мен одамларнинг энг яқин дастёриман. Бозорларда бир зумда картошкани гуручга, гуручни гуштга, гуштни кийим — кечакка алмаштира оламан. Одамлар менга ишонишади. Шунинг учун яхши кўришади-да!

Менсиз бозорлар, дукон расталари худди барги тўкилган боғлардай хувиллаб қолиши мумкин.

Бироқ, мен ҳамманиям яхши кўравермайман. Кимки бировнинг ҳақини емаса, мени ҳалол меҳнат билан топса, яхшиликка хизмат қилдирса, ўша одамни жони — дилимдай кўраман. Бирини икки, дастурхонини мўл қиламан. Кўпчилик орасида уялтирмайман. Агарда мени ўғрилиқ орқали, бировга ҳиёнат қилиш орқали қўлга киритса, фойда кўрай, деб бировга қарз берса, бир ҳиссага сотса, чайқовчилик қилса бунақа одамни жудаям ёмон кўра-

ман. Уларга вафо қилмайман. Оқ юзини қора қиламан.

Илойим сен улғайганингда унақа одамлардан бўлмагин. Мен билан ҳалол, ҳисоб-китобли, чин дўст бўлгин. Ўзингни ҳам, юртингни ҳам бойитгин!..

Айтганча, гапларимни сенга ётказишимда Эркин ака Маликов ёрдам бердилар.

Толиб ЙУЛДОШ

БОБОЖОНЛАР ДУОДА

Ҳозирданоқ бобожонлар Орзуларин ушатайлик. Айтганингиз айтганда деб, Юракларин бушатайлик. Эрта бир кун улғайсамиз. Қандай одам буламиз, хуш? Бир иш бошин тутуш керак, Жавоб урни қолмасин буш. Куч бирликда, — дер халқимиз «Айрилгани айиқ ейди». Йул устида қотиб турсак, Курган, билган нима дейди? Ҳов... палончи терак ютган — Бола номин олаимизми? Тил-оғзи йўқ қайишмоқнинг, Кўпдан четда қолаимизми? Дам ганимат, қўлни қўлга, Бермоқликнинг бугун вақти, Ишимизга ривож тилаб, Музлар эриб, сувлар оқди. Бобожонлар, билиб шундан Хушёр булинг, болам, — дерлар. Ҳар лаҳзада минг турланиб, «Узгарар бу олам», — дерлар. Яна айни мўъжизакор, Шарофатли мустақиллик. Дўстлик, меҳру шафқат эзгу — Тилагимиз неча йиллик. Буни тубдан мустаҳкамлаш Мана энди сизга боғлиқ Бир тан, бир жон, фидойилик Талаб этар бу нечоғлик. Сиз эртанинг эгалари, Фикр қилиб уйлаш керак, Ўқиш, ишга кунгил бериб, Вақти билан уйнаш керак. Бизлар ота уғиллармиз, Бир арқоннинг учи бизда, Чиксақ меҳнат майдонига, Арслоннинг кучи бизда. Янги рузғор тангликлари, Вақтинчалик утиб кетар, Оғзимиздан опшимизни Олдирмоқлик булди, етар. Жаннатмакон Ўзбекистон Довруқ топсин қулимиздан, Элу юртга содиқ фарзанд, Бўлмоқлик бор кўнглимизда. Олтин тупроқ бойликлари, Минг булоқдек қайнаб етар, Йироғимиз яқин Эртаимизнинг тонги отар. Ҳайрат қилинг, пир устозлар, Руҳи болам, ер бўлсин! — деб Бобожонлар дуодалар, Сизга йўқдан бор бўлсин! — деб

Муҳаммаджон ота Султонқулов «Самарқанддарвоза» маҳалласидан. Бу инсоннинг болалик йиллари мактаб билан боғлиқ. Тошкентдаги 13-мактабни аъло баҳоларда тугатган ёш йигитчани ўз жонажон даргоҳида болалар ва усмирлар етакчиси сифатида олиб қолишди. Бу ерда у 1941 йилга қадар ишлади. Уруш бошлангач биринчилардан бўлиб фронтга отланди. Аввал автоматчи, кейинроқ взвод командири ёрдамчиси бўлди. Курск, Орёл мудофаасида иштирок этди. Жангларнинг бирида оғир ярадор бўлди.

Ниҳоят куксини орден ва медаллар бе-заган ҳолда жонажон Тошкентга қайтди.

Ҳозир Муҳаммаджон ота маҳалладошларининг иззат — ҳурматиға сазовор бўлган кишилардан. У тез-тез турли учрашувларда иштирок этиб ўз хотираларидан сузлаб беради.

Суратда: Муҳаммаджон ота Султонқулов 13-мактаб ўқувчилари даврасида.

